

51260314: สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ : ศิลปกรรม/ การจัดการทางสังคม/การถ่ายทอดการรับศิลปกรรม

พระสุรสีห์ รักประเทศ: การจัดการทางสังคมของผู้รับศิลปกรรม กรณีศึกษา : เกตุมดีศรีวราราม ตำบลบางโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.อุษณ วัชรานัน และ ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุณารมย์เลิศ. 195 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเชื่อของผู้รับศิลปกรรมจากวัด เกตุมดีศรีวราราม ตำบลบางโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อศึกษาการจัดการทางสังคม(ภายใน-จิต)ของผู้รับศิลปกรรมจากวัด เกตุมดีศรีวราราม ตำบลบางโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลภาคสนาม การสังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-Informants) ถึงการจัดการทางสังคมของผู้รับศิลปกรรม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (Typological Analysis) และทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะความเชื่อของผู้รับศิลปกรรมจากวัด เกตุมดีศรีวราราม มีดังนี้ 1) ศิลปกรรมบารมี คือ การรักษาศีล ยิ่งกว่าชีวิตคน ศิลปกรรม เป็นศีล 5 ที่ต้องรักษาดลตลอดชีวิต มิให้ขาดมิให้ทำลายจนตลอดชีวิต และเมื่อรับไปแล้วจะคืนศีลไม่ได้ โดยการรับศิลปกรรมจะต้องรับที่วัด เกตุมดีศรีวราราม กับเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันเท่านั้น 2) ปรมัตถธรรม คือ จิตเป็นธรรมชาติที่มีจริง เป็นปรมัตถธรรม คือ ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคลตามที่พระนางเสนอดบพระยามิลินทว่า ที่เรียกสัตว์เรียกบุคคล โดยปรมัตถะหาไม่ได้เลย (ปรมัตถะ สดุดูปถก) ปรมัตถธรรม เป็นธรรมชาติที่มีจริง 3) ความเชื่อเรื่องอานิสงส์ของการรักษาศีล อานิสงส์ หมายถึง ประโยชน์ที่พึงจะได้รับและก่อให้เกิดความสุขความสบายใจ 4) คติปาวาสเป็นการสร้างกุศลที่สำคัญยิ่งในการรักษาศีลปรมัตถ์ 5) ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม ผู้รับศิลปกรรมมีความเชื่อว่า ใครทำดี รักษาศีลก็เป็นกุศลกรรมคิดตัวไป ใครทำชั่วก็เป็นอกุศลกรรมคิดตัวไป

กระบวนการรับศิลปกรรม ผู้รับศิลปกรรมต้องแจ้งความประสงค์ที่จะเป็นขอขึ้นธรรมรับศิลปกรรมข้อใด ข้อหนึ่งหรือทั้ง 5 ข้อ ต่อเจ้าหน้าที่ยกเขตของวัด แล้วนำถาดบูชาธรรมเข้าขอรับศิลปกรรมต่อพระเดชพระคุณหลวงพ่ พระเดชพระคุณหลวงพ่จะให้ศิลปกรรม ตามที่ขอ และสอนวิธีนั่งพระพุทธรูปปฏิบัติพระกรรมฐานพร้อมทั้งองค์บริกรรมสมาธิ เมื่อเสร็จพิธีแล้ว พระเดชพระคุณหลวงพ่จะแบ่งมอบ เทียนให้จำนวนหนึ่ง เพื่อจะได้นำไปเป็นเทียนชัยประจำชีวิตของตนต่อไป การรักษาศีลปรมัตถ์ซึ่งเป็นศีลที่บริสุทธิ์นั้นเปรียบเหมือนผ้าขาว ถ้าผู้รับไม่พึงสังวรระวังก็จะทำให้ผ้าขาวนั้น ดำเปรี้ยน ทะลุ และขาดลงในที่สุด ดังนั้นผู้รับศิลปกรรมไปแล้วต้องมีสติ คัดพิจารณาในเรื่องที่ตนจะกระทำ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความเชื่อในศิลปกรรมของวัด เกตุมดีศรีวรารามมี 2 ประการดังนี้ ประการแรก คือปัจจัยภายใน พบว่า ความเชื่อเรื่องศิลปกรรมเกิดจากภายในตัวบุคคล “เจตนา” มีการใช้เหตุผลที่ถูกต้องของตนเองซึ่งนำไปสู่ความเชื่อ ประกอบกับวัด เกตุมดีศรีวรารามมีกลยุทธิ์ในการถ่ายทอดความเชื่อเรื่องศิลปกรรมที่สอดคล้องตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในการรักษาศีล 5 มีรูปแบบ การถ่ายทอดเรื่องศิลปกรรมที่เรียบง่าย ไม่มีพิธีรีตอง ผู้รับศิลปกรรมมีความศรัทธาในโอวาทธรรมของหลวงพ่พระครูภาวนารุณ (อดีต เจ้าอาวาส) และเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำสูง ได้มีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศของวัดที่เหมาะสมเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ด้านต่างๆ ทำให้พุทธศาสนิกชนเกิดความศรัทธาในศิลปกรรม ประการที่สอง คือปัจจัยภายนอก วัด เกตุมดีศรีวรารามได้รับการสนับสนุน จากชุมชน พุทธศาสนิกชน หน่วยราชการและสถานศึกษาต่างๆ ประกอบกับการได้รับข่าวสารต่อๆ กันมา หรืออ้างถึงคำโบราณที่เชื่อถือกัน มาของพุทธศาสนิกชนสามารถโน้มน้าว เกิดความเชื่อเรื่องศิลปกรรมในชุมชน

การจัดการทางสังคม(ภายใน-จิต) ทางด้านความเชื่อชุมชนของผู้รับศิลปกรรม สามารถอธิบายได้ดังนี้ การจัดการเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องศิลปกรรมของพุทธศาสนิกชนในชุมชนนั้นกระทำได้ในหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังเช่น การบอกเล่าจากบุคคลในครอบครัว การรับฟังเทศน์จากพระภิกษุสงฆ์ การสอนให้ทำหรือการห้าม การยกตัวอย่างต่างๆ การกระทำให้อูเป็นตัวอย่างและการพาไปร่วมในการ ประกอบพิธีกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยปัจจุบันผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการในศิลปกรรมคือพระครูไพศาลสารกิจเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน คณะสงฆ์ และคณะฆราวาสในวัด เกตุมดีศรีวราราม กระบวนการจัดการทางสังคมด้านความเชื่อนี้ได้กระทำผ่านพิธีกรรม เกี่ยวข้องกับบรรยากาศสถานการณ์ เป็นการควบคุมทางสังคมที่มีความสำคัญทั้งต่อผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอด ผู้รับการจัดการ วิธีการถ่ายทอด การจัดการ ตลอดจนเนื้อหาสาระของการจัดการเหมาะสมสอดคล้องต่อสภาพการณ์ของชุมชนสังคม จึงทำให้คนในสังคมมีความสงบสุข เรียบร้อย โดยมีการพัฒนาศีลให้เกิดขึ้นกับบุคคล ศีลนอกจากเป็นเกณฑ์พื้นฐานที่สามารถนำความประพฤติปฏิบัติสู่เป้าหมายที่สูงขึ้นแล้ว ยังเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทางสังคมได้ ศีลยังเป็นเครื่องพัฒนาความประพฤติของคนให้เป็นคน มีคุณธรรม คุณภาพ อันจะเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาในด้านอื่นๆ ต่อไป

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

51260314 : MAJOR: DEVELOPMENT EDUCATION

KEY WORD : SIL PARAMAT /SOCIALIZATION / TRANSFERRING THE FAITH IN SIL PARAMAT

PHASURASEE RAKPRATED:THE SOCIALIZATION OF THE PARAMATTRA CILENT CASE
STUDY : BUDDHIST CEREMONY AT KETUMMADEESRIWARARAM TEMPLE IN SAMUTSAKHON
PROVINCE. THESIS ADVISORS : LUYONG VERANAVIN, Ph.D. AND ASST. PROF. THIRASAK
UNAROMLERT, 195 pp.

This study had made use of qualitative research approach. The objectives of the study are as follows:

1. To study the believe of a person who accept the Sil Paramat from Gatumwadee Temple, Bangtorad, Mueng District, Samutsakorn Province.
2. To study social behavior polishing (body and soul) of those who accept the Sil Paramat from Gatumwadee Temple.

The researcher study the related document as well as field data collection from practitioners of the Sil Paramat by in-dept interviewing from key-informants for social polishing of those who accept Sil Paramat and by the use of content analysis and typological analysis. Data were verified by triangulation method. The research results found as follow:

The practitioners believed 1) Sil Paramat is to precept the Sil as importance as life itself. Sil Paramat has to be a life-long practice which one could not be abstained at any time. Sil Paramat has to be provided only by the present abbot of this Gatumwadee Temple. 2) Paramattha Dhamma is real mental nature. Paramattha Dhamma is not person, not animal, not a person as reply by Naga to King Milintra that animals are persons in which Paramattha could not be found. Paramattha Dhamma is real nature. 3) The Belief in the virtue of the precepts. Virtue means the received benefits which yield happiness. 4) Lunar Priwas is an important charity for precept Sil Paramat 5) Belief in karma. Those who keep Sil Paramat believe that doing good deed would receive charity, doing evil would receive no charity.

The process of Sil Paramat:-

He or she must inform his/her intention to keep which one of the five precepts or all five precepts to the Temple Registrar. Then bring the worship tray to present to the Abbot for Sil Paramat. The Abbot will teach how to practice meditation. After that the Abbot will provide a number of candles to be used in his/her way of life. Sil Paramat is as clean as white and clean cloth, if practitioner pay less attention dirt might soil and damage it. Therefore practitioner must be always very conscious.

Two factors affecting the transferring the faith in Sil Paramat of Gatumwadee Temple are as follows:

First is the internal factor. It is found that the belief in Sil Paramat born within a person. "Intent" Personal correct reasoning is used which leads to the belief, couple with teaching strategy of Sil Paramat used by the temple is consistent with Lord Buddha teaching for keeping Five precepts. Simple form of teaching is used, no formality. Practitioner has faith in Father Pawanaworakun's preaching (former Abbot) and with the present Abbot having high leadership proper learning environment is provided for the community to create faith in Sil Paramat among Buddhists.

Second is external factor. Gatumwadee Temple receives support from Buddhists and communities, Government units and educational centers. Couple with the spreading of information among communities or the referring to Buddhist faith from ancient time tends to create faith in Sil Paramat among community people.

Socialization (body and mind) in accordance with the communal belief of Sil Paramat practitioners can be explain as follows: The refine about Sil Paramat of Buddhists in the community may be done in different ways, directly and indirectly such as discussion among family members, listening to preaching from monks, encouraging or prohibiting some deeds, giving some examples, demonstrating, and take part in rituals to achieve desired objectives. At present, a person responsible for polishing Sil Paramat are Prakru Paisan Sakornkit, the present Abbot, the Temple Ministry and the Temple Faculty. This socialization process has been done through rituals involving present situation and environment. It is the social control necessary for both preachers and the practitioners. Socialization as well as its content is suitable to the communal needs that yield the communal peace order and happiness. Its develop Sil in people. Sil, aside from being the guide rules that leads to higher goal of life, it also is guide line for living, solving existing social problems. Reserve the Silis also a behavioral development tool for making a person to be humane which will lead to other developments.

Department of Education Foundation Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature *Saw Rattul*

Thesis Advisors' signature 1 *Luyong Veranavin T. Unaromlert*